

Bilag:

Den fælles målgruppe

Hvad karakteriserer den fælles målgruppe?

Der er tale om en stor fælles målgruppe, hvor borgerne indenfor målgruppen kan have mangeartede problemstillinger. Nedenstående cases er eksempler på borgere, der kan være indenfor målgrupperne:

Case 1: Person med psykiske problemer

"Morten" er en mand i starten af 20'erne som er kontanthjælpsmodtager i matchgruppe 4. Han er udredt fra psykiatrisk afdeling med diagnosen skizofreni. Han er under medicinsk behandling og har kontakt til Distriktpsikiatrisk center. Han får fra Socialforvaltningens side "støtte i egen bolig," idet han er tilknyttet en hjemmevejleder fra socialcentrets voksenteam. Han har haft hjemmevejleder tilknyttet 1 år. Han har vanskeligt ved at strukturere sin hverdag og holde aftaler/mødetider. Han har tidligere gennemført gymnasium, men har ikke taget videre uddannelse. På grund af han sygdom og fortsatte problemer med at strukturere sin dag, er videreuddannelse ikke hensigtsmæssig for Morten.

Indsats i BIF og SOF:

Han er af Jobcentrets erhvervsafdeling blevet sendt i ulønnet praktik i en forretning. Morten har fortsat svært ved at holde mødetider. Forløbet med hjemmevejlederen i SOF har måske ikke været optimalt ift. at Morten ikke har udviklet sig tilstrækkeligt ift. strukturering af hverdagen. Dette arbejdes der derfor fortsat med, men det kunne have været mere fokuseret, hvis BIF og SOF havde koordineret samarbejdet tidligere i forløbet.

Fælles indsats i BIF og SOF:

Morten vil kunne drage nytte af et længerevarende beskæftigelsestilbud jf. handleplan for længerevarende beskæftigelsestilbud.

Case 2: Alkoholmisbruger

"Hans" er en mand i 30'erne som er på kontanthjælp. Han er i BIF kategoriseret som matchgruppe 5 og er i Socialforvaltningen tilknyttet socialcentrets voksenteam. Han har gennem mange år haft et svært alkoholmisbrug og er opvokset i et alkoholiseret hjem. Han har flere mislykkedes behandlingsforløb i sygehusvæsnet bag sig. Han økonomiske problemer pga. hans alkohol forbrug. Han har boet hos sine forældre gennem længere tid, men har nu fået sin egen bolig gennem den Boligsociale anvisning i Socialforvaltningen. Han er blevet tilbudt Støtte-kontaktperson fra socialcentrets voksenteam, som har kontakt til ham. Støttekontaktpersonen deltager ligeledes i samtaler med Jobcentret og støtter ham i at få en bedre kontakt til omverdenen mens han etablerer sig i egen lejlighed. Han i mange år ikke haft arbejde, og det vurderes i Jobcentret ikke, at Hans umiddelbart har mulighed for at få et arbejde.

Fælles indsats i BIF og SOF:

En forudsætning for han kan profitere at et beskæftigelsesfremmende tilbud er, at han mindsker sit alkoholforbrug, der skal derfor tilbydes en behandling i SOF. Det kunne komme på tale, at han pba. helbredsoplysninger skal i arbejdsprøvning, for at få en endelig afklaring af hans arbejdsevne og en evt. førtidspension. Hans har gennem et årelangt misbrug mulighed for at have pådraget sig alkoholskader, som vil kunne have mindsket hans arbejdsevne.

Case 3: Indvandrerkvinde

"Gülcan" er kontanthjælpsmodtager i matchgruppe 4 og mor til fire børn. Hun har ikke været en del af arbejdsmarkedet, siden hun fik sit første barn for 8 år siden. Hun vil egentlig gerne finde sig et job, men hun

har svært ved at se andet end barrierer. Hun taler dårligt dansk, hun ved ikke hvordan danske arbejdspladser fungerer og så er der de praktiske problemer med børnene. Hun har svært ved at få det til at hænge sammen i hverdagen især fordi et af børnene er handicappet, og har autisme i svær grad. Barnet går i specialskole og bliver hentet hver morgen kl.9.00. Hun er nødt til at være hjemme og sørge for at barnet kommer med bussen og kan derfor først møde senere. Nogle gange ringer de fra skolen og hun er nødt til at kunne hente barnet med det samme, og andre dage er barnet for syg til at tage i skole. Det medfører, at hun er nødt til at gå fra sit aktiveringstilbud i tide og utide og nogle dage kan hun ikke møde op.

Fælles indsats i BIF og SOF:

Jobcentret sender hende i et længerevarende beskæftigelsestilbud skal hjælpe hende med de sproglige, kulturelle og praktiske barrierer, som gør det svært at kombinere familie- og arbejdsliv. Forløbet hjælper hende med at indse, at hun faktisk har mange erfaringer og kompetencer, som kan bruges på arbejdsmarkedet, som hun har opnået som familiens samlende figur jf. handleplan for længerevarende beskæftigelsestilbud. SOF tilbyder råd og vejledning og hun tilbydes en social handleplan.

Case 4: Misbruger

”Peter” er en 34 årig mand som er stofmisbruger i matchkategori 4. Han har tidligere været i gentagende behandlinger for sit misbrug og er nu blevet stoffri. Han har også siddet mange år i fængsel og har derfor ikke en ren straffeattest. Peter har aldrig været på arbejdsmarkedet og husker ikke, hvornår han gik ud af skolen. Peter har et ønske om at komme ud på arbejdsmarkedet på en normal arbejdsplads. Han ønsker ikke uddannelse. Peter har fysiske begrænsninger, på grund af uheld og han har haft planer om at søge pension.

Indsats i BIF og SOF:

Der har været afholdt fælles møde med sagsbehandler fra Jobcentret og sagsbehandler fra SOF rådgivningscenter. Peter er i praktik i en detailvirksomhed gennem virksomhedskonsulent i jobcentret. Der er i forløbet en tæt kontakt mellem jobcenter, virksomhedskonsulent, rådgivningscenter, arbejdsplads og Peter via mails og telefon. Peter har flere afbræk i hans praktik, men gennem det tætte samarbejde er det indtil nu lykkedes at få ham tilbage i praktikken.

De fire cases repræsenterer et udsnit af de forskelligartede problemer og behov som den enkelte borger i den fælles målgruppe kan have. Tilbudene til borgerne eksisterer, som vist i casene, i høj grad indenfor de eksisterende tilbud som hver enkelt forvaltning har. På baggrund af de problematikker og behov den fælles målgruppe har vil borgerne fremover modtage et længerevarende tilbud, der i højere udstrækning kan understøtte en positiv udvikling for den enkelte.

Casene viser, at det er i selve borgerkontakten og koordineringen mellem forvaltningerne, at der kan opnås bedre relationer, både af hensyn til borgerne og af hensyn til medarbejdernes vidensniveau omkring den helhedsorienterede indsats overfor borgerne. Der er ikke behov for samarbejde hele vej en igennem forløbet, men der er behov for koordinering af indsats og aftaler med den enkelte borger.

I forhold til den fælles målgruppe har begge forvaltninger en forpligtigelse for at etablere kontakt til udsatte borgere. Begge forvaltninger har endvidere en gensidig forpligtende og opsøgende funktion for den anden forvaltning. Dette kan eksempelvis være tilfældet for målgruppen af isolerede indvandrerkvinder, hvor medarbejderne kan have vanskeligt ved at opnå kontakt og bibeholde den.

Opgaveløsning og tilbud i henholdsvis BIF og SOF

Hvilke opgaver løser BIF?

Der eksisterer en forskel i forhold til de to forvaltningers målgruppeopdeling af borgere. BIF opererer med matchgrupper og SOF opererer med målgrupper defineret efter brugernes behov.

BIF har ansvaret for at træffe afgørelse vedr. beskæftigelsesforanstaltninger. Borgernes indgange til BIF sker via indgange i 3 jobcentre. Når en borger møder op i jobcentret til jobsamtaler og jobplansmøder i BIF skal borgerens beskæftigelsespotentialer vurderes og der skal foretages en matchkategorisering. Matchkategorisering foregår på baggrund af en vurdering af borgerens *eget arbejdsmarkedsperspektiv, faglige og praktiske kvalifikationer, personlige kompetencer, helbred, økonomi og netværk* dvs. en vurdering af borgerens ressourcer og barrierer i relation til arbejdsmarkedet¹.

Matchgrupperne bruges til systematisk at vurdere graden af match mellem den lediges kompetencer og ressourcer og arbejdsmarkedets krav mhp. at vurdere den lediges beskæftigelsespotentialer. Vurderingen foretages af en kommunal sagsbehandler eller jobkonsulent. Matchgrupperne bruges til at fastholde et arbejdsmarkedsperspektiv for alle ledige.

Matchgruppe 1, 2 og 3 anvendes, når borgerens kompetencer og ressourcer matcher arbejdsmarkedets krav i større eller mindre grad. Borgerne har ikke andre problemer udover ledighed.

Borgere i matchgruppe 4 og 5 har andre problemer end ledighed. *Matchgruppe 4* anvendes, når borgeren har så væsentlige begrænsninger i kompetencer og ressourcer, at borgerens arbejdsevne aktuelt er så betydelig nedsat, at jobfunktioner, kun findes i et meget begrænset omfang på arbejdsmarkedet.

Matchgruppe 5 anvendes, når borgeren har så omfattende begrænsninger i kompetencer og ressourcer, at borgeren aktuelt ikke har nogen arbejdsevne, der kan anvendes på det ordinære arbejdsmarked.

Forskellen på matchgruppe 4 og 5 er, at borgere i matchgruppe 4 kan varetage job på f.eks. færre timer end fuldtid eller job med begrænsede krav til kompetencer, hvor borgere i matchgruppe 5 ikke aktuelt kan varetage et arbejde overhovedet.²

I BIF *skal* der ske en rådighedsvurdering af borgeren mhp. at vurdere, hvorvidt borgeren står til rådighed for arbejdsmarkedet og om der er behov for anden form for hjælp eks. hvis borgeren er syg. Hvis BIF vurderer, at borgeren ikke står til rådighed, *skal* BIF foretage de påkrævede sanktioner efter loven. Dette kan eks. være at lukke for kontanthjælpen. Dette er ikke et valgfrit skøn, der er overladt til jobcentermedarbejderne men et lovkrav (Aktivloven § 13).

BIF *skal* altid udarbejde en jobplan for borgeren. Formålet med jobplanen er at beskrive det beskæftigelsesrettede sigte med det tilbud der afgives.

Hvilke tilbud er der i BIF?

På baggrund af borgerens matchkategorisering skal jobcentret vurdere hvilket tilbud borgeren skal have. I BIF er de beskæftigelsesrettede tilbud indrettet i tilbudspakker og der er adskillige tilbud, der retter sig mod borgere i matchgruppe 4-5. Jobcentermedarbejderne kan vælge mellem 9 forskellige tilbudspakker, når borgere i matchgruppe 4-5 skal i et tilbud³.

¹ (Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsen/Dialogguiden)

² www.bm.dk

³ Jobpakke, uddannelsespakke, sygedagpengepakke, motivationsfremmende pakke, mentorpakke, kombinationspakke,

Selve visitationen foregår ved, at jobcentret køber en ”tilbudspakke” til matchgruppe 4-5 hos en af de 12 eksterne leverandører iht. Lov om aktiv beskæftigelse. Den konkrete sammensætning af forløb og redskaber omkring borgeren foregår hos leverandørerne, som er i daglig kontakt med borgerne. Leverandørerne får på denne måde en større fleksibilitet i forhold til at planlægge og justere indsatsen overfor den enkelte borger. BIF har indgået rammeaftaler med 12 nye leverandører pr. 1. januar 2009, som efter udbud har varetager indsatsen overfor målgruppen af borgere i matchkategori 4-5 (Jf. udbud af for- og revalidering og særlig beskæftigelsesfremmende indsats).

I forhold til at sikre helhed i indsatsen overfor strategiens målgruppe er følgende tilbud særlig relevante:

- *Kombinationspakker* som er meget rummelige i forhold til strategiens målgrupper. Kombinationspakken består af et sammenhængende forløb, hvor deltagerne opnår en særlig støtte og helhedsorienteret indsats på vejen mod arbejdsmarkedet eller ordinær uddannelse. Kombinationspakken indeholder eks. afklaring, vejledning, opkvalificering, inddragelse af læge og psykolog samt koordinering af borgerens brug af tilbud i SOF regi efter Lov om social service, hospitals- og misbrugsbehandling
- *5 metodeudviklingsprojekter*, der har fokus på kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 4 og 5, der har brug for en socialfaglig eller en sundhedsfremmende indsats og som er eks. misbrugere, psykisk syge eller hjemløse. Indsatsen i projekterne ligger på tværs af BIF og SOF.

Hvilke opgaver løser SOF?

SOF har ansvaret for den sociale indsats overfor misbrugere, hjemløse, handicappede og psykisk syge. Herunder tilbud om og udarbejdelse af sociale handleplaner, afgørelser vedr. misbrugsbehandling, ansøgning om visitation til særlige botilbud til psykisk syge, tilkendelse af hjælpemidler, tilkendelse af førtidspension samt tilkendelse af enkeltydelser. Borgernes indgange til SOF sker i lokale målgruppeopdelte centre i hhv.: *Social-, rådgivnings-, og handicapcentre*⁴.

Hvilke tilbud er der i SOF?

Overordnet har SOF den generelle råd og vejledningsforpligtigelse omkring sociale ydelser, hvoraf også følger at borgere kan få eller tilbydes socialhandleplaner. Den sociale handleplan er koordinerende for den indsats borgeren får både af sociale og beskæftigelsesrettede tiltag.

SOF's tilbud er rettet mod Servicelovens målgrupper. Indirekte betyder det, at alle tilbud i SOF i princippet kan være relevant for matchgruppe 4 og 5. Det er dog ikke givet, at match 4-5 borgere vil kunne blive eller er visiteret til tilbud i SOF. Der vil være tale om en konkret vurdering ift. borgerens behov og situation.

I forhold til at sikre helhed i indsatsen overfor strategiens målgruppe er følgende tilbud særlig relevante:

- SOF har *botilbud* (midlertidige og varige) til handicappede og psykisk syge samt særligt udsatte,

---

arbejdsprøvningspakke, særlig tilbudspakke samt et indgangsmodul.

⁴ Lovhjemmel for SOF's tilbud er primært Lov om Social Service kap. 12. Sekundært yder SOF også økonomisk støtte i særlige tilfælde (enkeltydelser) efter Lov om Aktiv Socialpolitik kap. 10 og Kap. 10a tilsvarende enkeltydelser til borgere omfattet af integrationsloven jf. Integrationsloven § 35-39.

herunder misbrugere. Botilbudene omfatter overordnet praktisk og personlig hjælp, socialpædagogisk støtte samt aktiviteter/beskæftigelse. Brugergruppen er primært førtidspensionister, men blandt de yngre brugere findes en gruppe kontanthjælpsmodtagere i match 4-5.

- Som botilbud har SOF også *herberger og krisecentre* til hjemløse og kriseramte enlige/familier. Tilbudet omfatter ligeledes socialpædagogisk støtte. Halvdelen af brugerne er kontanthjælpsmodtagere i match 4-5.
- Råd og vejledning samt *behandling af stofmisbrugere* ligger også indenfor SOF. Indsatsen er koncentreret på rådgivningscentrene. Ligeledes kan unge under 30 år med et alkoholmisbrug henvende sig i rådgivningscentrene. Endvidere har SOF aftale med en række alkoholambulatorier.
- Der er etableret *dagtilbud*, til alle målgrupper som har et differentieret indhold. Dagtilbud dækker således over beskyttet beskæftigelse samt samværs og aktivitetstilbud. Beskyttet beskæftigelses tilbydes dels gennem eksterne leverandører men er også en integreret del i døgntilbudene. Brugergruppen er primært førtidspensionister. Samværs- og aktivitetstilbudene er i udgangspunktet rettet mod respektive målgrupper i SOF. Mange i brugergruppen vil være førtidspensionister, men på dagtilbudene til psykisk syge og misbrugere vil der være kontanthjælpsmodtagere.
- *Den boligsociale indsats og boligsocial anvisning af bolig* er relevant for mange kontanthjælpsmodtagere med boligproblemer. Op mod halvdelen af målgruppen vil være kontanthjælpsmodtagere, og disse vil forventeligt være match 4 eller 5.
- *Den opsøgende indsats (gadeplan og i hjemmet) og socialpædagogiske støtte til hjemmeboende* er et tilbud/indsats som SOF yder lokalt ift. udsatte misbrugere, psykisk syge og hjemløse. Ca. 35% af brugergruppen er kontanthjælpsmodtagere som SOF forsøger at skabe kontakt til og støtte når kontakten er opnået. Kontanthjælpsmodtagere vil i disse tilfælde også ofte kun have en løs kontakt til BIF.

SOF's tilbud til brugerne er primært behandling for misbrug og komplicerende lidelser og omsorg (sociale ydelser, bolig, værestedstilbud).

Eksisterende indsatser ift. BIF-SOF's fælles målgruppe

Der er allerede i dag særskilte indsatser overfor den fælles målgruppe, ligesom eksisterende og kommende planer i begge forvaltninger direkte og indirekte vil understøtte den fælles strategi for fælles borgere. Disse er oplistet i nedenstående.

Alkoholmisbrug

Socialforvaltningens alkoholstrategi understøtter et tæt samarbejde mellem BIF og SOF fremover. Alkoholbehandlingen har det overordnede mål at lette borgernes muligheder for at realisere sit eget liv og bidrage til samfundet; ikke mindst muligheden for at være i beskæftigelse. En behandling kan forebygge tab af beskæftigelse og skabe struktur og mening i hverdagen og dermed forebygge tilbagefald til misbrug. Endvidere kan et samarbejde hjælpe til en tidlig opsporing af alkoholmisbrug, da BIF kan være i kontakt med borgere med et alkoholproblem, som endnu ikke er kendt i SOF.

Københavns Kommunes hjemløsestrategi

Et af de overordnede mål i Københavns Kommunes hjemløsestrategi er at flere hjemløse kontanthjælpsmodtagere kommer i en form for beskæftigelse. Dette kræver et samarbejde mellem SOF og BIF. Indsatsen forventes at omfatte ca. 500 borgere (Det er den samme målgruppe som nedenstående projekt).

Projekt udsatte teams på herberger, Fælles ansvar II

Projekt »Udsatte teams på Amager« omhandler en opsøgende sagsbehandling på herberger, hvor sagsbehandlere i begge forvaltninger udøver en koordinerende indsats overfor målgruppen af hjemløse. Projektet adskiller sig fra andre af Københavns Kommunes opsøgende indsatser, idet medarbejderne varetager både det opsøgende relationsarbejde og samtidig er myndighedsudøvende og dermed har mulighed for at træffe afgørelser i borgernes sager. Projektet løber til udgangen af 2012. Der er afsat 10 mill.kr. til projektet. Der er ansat 2 projektmedarbejdere i Jobcenter Nyropsgade og 2 medarbejdere i Socialcenter Amager. Projektet koordineres af projektkoordinator - i tæt samarbejde med teamchef i jobcenter og voksenteamchef i Socialcenter. Indsatsen forventes at omfatte ca. 500 borgere (Det er den samme målgruppe som ovenstående projekt).

Psykiatriplan 2009

Der vil i psykiatriplanen blive etableret målsætninger omkring bedre tilknytning til arbejdsmarkedet for psykisk syge som et led i en strategi for beskæftigelse af psykisk syge. Beskæftigelsen dækker i denne forbindelse over dels de beskæftigelsesaktiviteter der foregår i regi af de dagtilbud som SOF selv har, dels over de tilbud BIF har, herunder løntilskud (fleksjob/skånejob). Fokusområderne vil for det første være forebyggende indsats/opsporing ift. 30-35 årige, der er i risiko for at blive yderligere socialt udsatte og evt. kommende førtidspensionister. For det andet vil fokusområdet være de unge 18-30 som er den største gruppe af psykisk syge kontanthjælpsmodtagere. Indsatserne i forhold hertil vil blive uddybet i planen og efterfølgende opstilles konkrete delstrategier for psykisk syge området. Indsatsen forventes at omfatte ca. 500-600 borgere

Projekt »Nye veje til arbejde og uddannelse – Vejlednings- og afklaringsforløb i københavnske væresteder« (Projektet har også andre målgrupper end psykisk syge), Fælles ansvar II.

Projektet fokuserer på beskæftigelsesrettede afklaringsforløb i regi af SOF's væresteder, som et ekstraordinært tilbud udover værestedernes aktivitetstilbud. Der er projekteret med i alt 600 4-ugers afklaringsforløb i løbet af projektperioden. Det forventes, at flere af værestederne indenfor projektperioden, afgiver tilbud til Københavns Kommunes i forbindelse med udbudsrunder af beskæftigelsestilbud jf. Lov om ansvaret for to styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. projekt »Nye veje til arbejde og uddannelse...« består desuden i at etablere en opsøgende indsats på værestederne fra Københavns Jobcenter. Det antages, at en opsøgende indsats på værestederne med åben rådgivning og vejledning fra Københavns Jobcenter, vil skabe nye kontaktveje til ledige borgere og borgere der modtager førtidspension, i de for den enkelte borger kendte og trygge rammer. Den opsøgende rådgivning og vejledning kombineres med forskellige former for aktivitetstilbud og kan medvirke til at understøtte borgerens kontakt til uddannelse og arbejdsmarked. Indsatsen omfatter ca. 600 borgere.

Indsats overfor handicappede

Målgruppen af handicappede kontanthjælpsmodtagere, der modtager sociale tilbud er en begrænset målgruppe. Samtidigt har den lille målgruppe mange forskelligartede støttebehov, der ikke kan støttes opad en samlet nyetableret indsats.

Indsatsen vil derfor ske indenfor eksisterende rammer og tilbud, men hvor indsatsen er tæt koordineret mellem forvaltningerne. Der vil blive etableret faste samarbejdsrelationer mellem jobcentre og Handicapcentret ift. koordinering af enkeltsagerne. Indsatsen omfatter ca. 250 fælles borgere.

BIF har udarbejdet en handicappolitik for 2009-2012, som BIU har godkendt ligesom Socialforvaltningen arbejder på en handicapplan, der vil blive politisk behandlet i 2009.

Beskæftigelsesplan 2009

Beskæftigelsesplan 2009 er den overordnede plan for, hvordan Jobcenter København vil imødekomme de beskæftigelsesmæssige udfordringer, København står overfor i 2009. Et af målene i Beskæftigelsesplanen for 2009 er at der skal ske en afklaring og opkvalificering af de ikke-arbejdsmarkedsparede ledige. Der vil bl.a. være fokus på sundhedsafklarende forløb med det formål at styrke de lediges kompetencer på arbejdsmarkedet.

Beskæftigelses- og Integrationsaftale 2009 – unge psykisk syge i arbejde/uddannelse

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har indgået en Beskæftigelses- og Integrationsaftale for 2009. Målet er at få flere indvandrere i arbejde og styrke indsatsen mod fattigdom og marginalisering. Et af initiativerne er rettet mod at få flere 18-29 årige psykisk syge i arbejde eller uddannelse. I den forbindelse skal der etableres ca. 40 beskæftigelsesrettede helhedsorienterede tilbud, der kombinerer virksomhedsplacering med relevante behandlingstilbud tilpasset målgruppen.

Handleplaner for Københavns Kommunes indsats overfor prostituerede

I handleplanen findes en brobyggerordning. På alle kommunens socialcentre, rådgivningscentre og jobcentre udpeges to brobyggere, der får tildelt de sager, som vedrører prostitution. Brobyggeren skal koordinere de myndighedsorienterede opgaver i forhold til den prostituerede, samt sørge for at den prostitueredes ønsker og behov tilgodeses. Derudover skal brobyggeren igangsætte en målrettet social handleplan og jobplan herunder også koordinere en fælles indsats i de tilfælde, hvor begge forvaltninger yder støtte til borgeren.

